

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. III. Referuntur ac refelluntur Adversariorum argumenta cum responsionibus & conclusione super iisdem reflexiva.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

nihil quidquam à Facultate Parisiensi contra Pontificis infallibilitatem unquam sit definitum.

27. Ludovicus Bail in Apparatu ad Concilia quæst. 43. & seq. non solum juxta S. Thomæ, quam supra declaravimus, mentem, sed & per ipsa ejus verba respondet ad quæstiones de judicio Papæ in quæstionibus fidei. Hunc, aliosque nonnullos citamus; quia licet fortasse non tanti sint ponderis: tamen cum Galli sint, Galliarum mentem testantur.

28. Denique tamen Universitas Parisiensis non nihil ab antiqua doctrina recessit; sed certis gradibus ac ferè invita. Namque adhuc mense Majo 1664. quo tempore ortum fuerat dissidium inter Alexandrum Papam & Regem Christianissimum, prodijt decretum cum hoc titulo: *Declarationes sacre Facultatis apud Regem Christianissimum super quibusdam propositionibus, quas nonnulli ipsi voluerunt adscribere.* Quintus articulus erat iste: *Doctrinam Facultatis non esse, quod Summus Pontifex sit supra Concilium.* Sextus: *Non esse doctrinam, vel dogma Facultatis, quod Summus Pontifex nullo accedente Ecclesie consensu sit infallibilis.* Hic Facultas modo negativo respondet, non esse doctrinam, &c. Apertius deinde locuta est in censura libri: *Jacobi Vernant anno 1664. & Amedæi Guimenesi anno 1665.*

29. Nihilominus antiquum usum nondum immutavit, neque mutare suadentibus obtemperandum duxit, de quo usu Andreas Duvalius: *Laudabilis, inquit, in Academia Parisiensi viget consuetudo, quæ Baccalavros de quæstionibus Theologicis solemniter respondere protestationes præmittunt, se nolle quidquam contra Decreta sanctæ Matris Ecclesie, nec non sanctæ Sedis Apostolicæ, & Romanæ asserere, aut defendere, & si quid in actu disputationis adversus ejusmodi Decreta, illis exciderit, vel ignorantie, vel immemorie, vel lingua præcipitio attribuendum velle.*

30. Autoritas Universitatis Parisiensis ad jungenda est, quam illa tam frequenter imploravit, cuique ut primum ultrò, ita deinde invita subjacuit, Senatûs Parisiensis auctoritas. Ille igitur Senatus ad Ludovicum XI. per Joannem Lozellier Inquisitionum Camera Præsidentem, cujus oratio refertur à Petro Puteano inter tractatus de libertatibus Ecclesie Gallicanæ, ita Regem alloquitur art. 20. *Protestatur Curia vestra Majestati, se nullo modo, propter quæcumque inferius dicenda, velle excellenti sanctitati, dignitati, honori, & auctoritati nostri sancti Patris Papæ, sanctæque Sedis Apostolicæ derogare: sed contra ei omnem honorem, reverentiam, & obedientiam, quam omnes boni fideles Catholici supremo Ecclesie Pastori præstare tenentur, sicut veros filios Ecclesie Matris sanctissimæ reddere, & exhibere: protestans insuper, si quid dictum, factumque à se fuerit, quod correctione egeat, illud totum velle se omnino Ecclesie sanctæ Apostolicæ & Romanæ determinationi submittere, quæ errare non potest juxta Canonem:*

A recta. 24. quæst. 1.

Referuntur ac refelluntur Adversariorum argumenta cum responsionibus & conclusione super ipsam reflexiva.

31. Duplex superest expendendum partis adversæ argumentum. Unam occurrit ex hoc, quod Papa errare saltem possit in ijs, quæ sunt facti, qualia per sepe coincidunt in quæstionibus fidei decidendis, quod argumentum discutimus in sequenti §. IV. Alterum igitur in §. præf. discutendum occurrit, ex eo, quod vix haberi possit certitudo de Papa esse legitime & Canonicè electum, nec adeò, si edat decreta fidei, vel morum, certi esse valeamus, ipsum ut Papam loqui ex Cathedra Apostolica.

ARGUMENTVM. Adversariorum.

32. Opponitur ex parte adversa. Fide tantum humanam constare, hunc in individuo hominem, v. g. Innocentium XI. esse legitimum, verumque Pontificem, ac in terris Christi Vicarium. At fides humana errori subest, fierique potest, non esse legitimum Pontificem. Quid enim, si invalidè electus? Quid si non ritè baptizatus? Aut unde nobis constat, ritè baptizatum electumque esse, nisi fide humanam, quæ falli potest? Sic Joannes VIII. sic Formosus veri Pontifices credebantur, & tamen eventus docuit, illum fœminam fuisse, istum non verum, sed imaginarium Papam, & cujus acta à Stephano VI. omnia rescissa sunt. Si ergo fide Divinam & certam Innocentium Pontificem esse non constat, non etiam certam, Divinamque fidei constabit, quæ ab illo decernuntur, certa esse, & ad dogma, si hoc declararet, spectare.

Responsio.

33. Author Regalis sacerdotij cit. lib. 3. §. 9. n. 17. respondet. Hanc objectionem nimium sibi sumere, & si quid prober, non in Pontifices tantum, sed in omnia Concilia, in totam Ecclesiam, & intima fidei Catholicæ viscera grassari. Si enim certam indubiâque fide non constat, Innocentium XI. legitimum Papam esse; ergo nec Innocentium X. nec Clementem IX. nec Alexandrum VII. nec Leonem, nec Agathonem, & Sylvestrum. In omnibus enim, aut nulla subest dubitandi ratio, aut eadem. Si ergo Pontifices, & ab illis definita sunt dubia; ergo etiam, quæ à Concilijs; nam hæc à Pontifice confirmantur, & sine Pontifice tam sunt integra, quam corpus capite suo truncum. Imò ex ipsdem causis, quæ tibi Pontifices, eorumque electiones dubias faciunt, ipsa etiam Concilia in dubium vocantur, quæ ut sint legitima, multò pluribus, quam Pontifices opus habent: dubio verò Pontifice, dubijs Concilijs, du-

bijs etiam, quæ ab illis constituta sunt, quid superest in fide certum? Frustra Ariana hæresis, frustra Nestoriana, Eutychiana, Lutherana, Calvinistica, frustra omnes hæreses damnatæ, nam ut tu dicis, incerti erant Papæ, incerta Concilia, incerta ab utrisque decisa; quæ verò incerta sunt, nec ad hæresin, nec ad fidem pertinent, ut credi necessariò, negarive debeant. Quòd si nemo audet Concilia, quæ ab Ecclesia recepta sunt, in dubium vocare, imò qui hoc agit, æquè, ac qui Evangelia non recipit, hæreticus est, teste D. Gregorio in *Cap. Sicat. dist. 15.* idem de Pontifice Romano dicendum est, par enim, ut paulò ante notavimus, de utrisque est ratio. Et sicut ad fidem non sufficit credere aliquam in genere Ecclesiam, & non istam determinatam, aut aliquas Scripturas sacras, sed non istas, quas manibus terimus; ita nec sufficit, aliquem in Ecclesia Christi Vicarium, aliquod Caput visibile, aliquem Judicem controversiarum, sed non istum, quem Ecclesia elegit, quem Ecclesia colit, à quo leges & decreta, ac in rebus controversis sententiæ procedunt. Quando navigabis, quando litem absolves, quando finem morbo impones, si aliquam quidem navim, aliquem judicem, aliquem medicum velis, sed nullum certum, nullumque, quem possis digito ostendere. nec istum, nec illum admittas? Sic pessimè consultum Ecclesiæ, pessimè fidelibus, si Christus nullū illis Pontificem dedit, cum in morum, tum in fidei decretis certam fidem deberent, certamque obedientiam. Nec in Ecclesia tot retro sæculis, & hæreticis toties in Romanam Sedem armatis, auditum aliquando est, hanc Pontificibus eorumque decretis exceptionem oppositam esse, quòd videlicet non certò constaret, Leonem, Sylvestrum, Damasum legitimos Papas esse. Quanti, putas, hoc inventum Ariani emisissent, ut Nicæno Concilio litem inferrent, & quæ illic Patres deciderant, inania redderent? Sed hoc nostro sæculo, in quo tanta novarum rerum cupido est, vicimus antiquitatem, novo artificio reperto, ut Papam sine Papa, legem sine lege, sententiam sine sententia haberemus, hoc est, aliquem Papam, sed non istum, aliquem Legislatorem, sed non istum, aliquem Judicem, sed non istum, nullumque certum, captà interim credendi, faciendique, quod placet, libertate.

34. Denique post Concilium Constantiense vix intelligimus, quomodò negari possit certà fide hunc in individuo Pontificem pro vero, legitimoque habendum esse. *Sess. enim ult.* Martinus Papa sacro approbante Concilio, ab hæreticis, qui Ecclesiæ Catholicæ conjungi volent, ante omnia exigendum esse dicit: *Vt credant, Papam Canonicè electum, qui pro tempore fuerit, ejus nomine expresso, esse successorem Petri, & supremam habere in Ecclesia potestatem.* Supponit ergo Concilium, credi posse fide Divinà (nec enim de alia fide, quam Divinà hæretici sunt interrogandi) hunc numero & determinatum Pontificem legitimum esse Christi Vicarium; imò credi

debere, nec enim quæ credi non possunt, aut non debent, necessariò credenda sunt.

Objeçtio.

EX parte adversa instari potest. Concilium loqui de Pontifice *Canonicè electo*: at non constare, *Canonicè electum esse.*

Responsio.

SI constare certà fide non potest, Papam *Canonicè electum esse*, cur ergo Concilium tam accuratè vult hæreticos de hoc interrogari? Erit enim otiosa minimeque necessaria interrogatio, cum sicut constare non potest esse *Canonicè & valdè electum*, ita nec legitimum Pontificem, Christi Vicarium, At Papam legitime baptizatum, ordinatum electumque esse, Deus nunquam revelavit, qui ergo credi potest? Inò tunc revelavit, cum tota Ecclesia Pontificem pro legitimo habuit, recepitque; vox enim, & testimonium Ecclesiæ, quæ falli non potest, vox est & testimonium Dei: sicut enim Deus nunc verbo, nunc litterà, nunc miraculis, ita vocibus, & assensu Ecclesiæ loquitur; juxta illud Christi Domini pollicitum: *Non enim vos estis, qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis; ipse Spiritus docebit vos omnem veritatem.* Ad Dei ergo providentiam, curamque pertinet, ut Ecclesiam, quam voluit esse columnam & firmamentum veritatis, in re tanti momenti errare non permittat, eumque pro Pontifice colere, qui Pontifex non est; aut si permittat circa personam ipsam Pontificis errare, non permittat tamen circa auctoritatem, hoc est, putatio Pontifici eam ipsam auctoritatem, potestatemque, quam vero tribuat, quemadmodum leges humane id ipsum in putatio judice, teste, & matrimonio statuunt. *Leg. Barbarius. De offic. Prætor. Leg. 3. in fin. ff. De suppellectil. legat. Leg. 3. ff. ad S. C. M. §. 7. Instit. De testam. ordin. Cap. Infirmis. 3. q. 7. Cap. penult. Et ult. Qui filij sint legitimi.*

CONCLUSIO

INCERTITUDO Papæ nullatenus præteritè potest ad hoc, ut vocetur in dubium, an tanquam Papa loquatur ex Cathedra Apostolica, firmumque adeò, ac irrevocabile in rebus fidei proferat iudicium.

Explicatur ex præsentis quaestionis comparatione ad hanc quaestionem; *Vtrum in Concilio Tridentino in fidei dogmatibus ab eo decisi, profusus standum sit tanquam Oecumenico, atque adeò infallibili ac irreformabili?* In qua eodem quaestione habemus indubitatum fidei dogma de Concilij Oecumenici vicarià Christi auctoritate insigniti infallibilitate. At quomodò certi sumus particulariter circa Concilium Tridentinum in ijs, quæ facti sunt, omnia Oecumenici Concilij substantia intervenisse, ita ut nefas sit dubitare de hoc,

hoc, quod sit Oecumenicum? Ad hoc igitur obtinendum, oportet ex illo fidei principio descendere ad argumenta, prudentialis credibilitatis evidentiam non tam in via scientifica demonstrativam, quam prudentia voluntatis moraliter directivam preferentia, ut sic præacti in fide fundati principij applicatoria ad Concilij Oecumenici infalibilitatem credendam. Quod equidem prudentiale, credibilitatis evidentiam fundare aptum argumentum, debet antea esse, quam ut propositio de Concilij legitimitate, fidei autoritate potiri valeat. Neque verò firmius talem, eamque supernaturalem credibilitatis prudentialis evidentiam practicam subministrans, & ad illud fidei principium sub prudentia infusæ certitudine applicans argumentum occurrit, quam ex confessione Ecclesie, Concilium Tridentinum in dogmatibus fidei tanquam Oecumenicum & legitimum uniformiter recipientis. Quemadmodum igitur de anterioribus Concilij Oecumenicis ex historijs luculentissimis communi fidelium consensu comprobatis, sic de Concilio Tridentino communi Ecclesie cum Capite confessione, eum Oecumenico habito, extrahit ejusmodi in linea prudentialis evidentie etiam supernaturalis, fundamentum prædictæ certissimum, sub quo ad præactum de Synodi Oecumenicæ per Christum sanctam infalibilitatem fidei principium, eatenus subsistat valida applicatio, ut jam nefas esset, de talis Concilij etiam in particulari spectati, infalibilitate ullum habere dubium. Pari proinde ratione circa Pontificis in individuo certitudinem in præsentis cause statu esse statuendum, mox patebit ex subsequenibus.

PROBATIO I.

Qua ostenditur, non tantum quoad se, sed etiam quoad nos immediate ac formaliter esse de fide Divinam, hunc hominem in individuo, nempe Innocentium XI. esse Summum Pontificem, sique aded certissimo niti fundamento, quod in causis fidei sancientis, qua Pontifex ex Cathedra Petri Apostolica decernat.

38. **D**UO namque sunt, quæ Ecclesia acceptat in Pontifice: alterum, quod hic & nunc in particulari sit regula fidei infalibilis; alterum, quod acceptat ipsum tanquam Caput, cui universalis Ecclesia unitur. At in primis est impossibile, quod Ecclesia erret in acceptanda quacunque fidei regula, sive sit definitio Concilij, sive liber aliquis Canonicus, sive Traditio aliqua. Pari ergo ratione est impossibile, quod Ecclesia erret, acceptando Summum Pontificem in particulari tanquam supremam & animatam in fidei rebus proponendis regulam.

39. Neque simile est de proponente proxime res fidei, & prædicante eas, quæ non tenemur credere de fide, quod sit legitimus Evangelij Minister, cum non se habeat tanquam regula determinativa rerum fidei, sed

solum ut Minister alijs intimans ea, quæ credenda sunt: nec proinde illi, qui credunt, ab illius autoritate, sed ex eorum, quæ proponuntur, credibilitate moventur, cujusmodi credibilitas nisi innotescat audienti, nulla stringit credendi obligatio. At secus est in Summo Pontifice, utpote qui proponit res credendas tanquam fidei regula, & iudex determinans, quænam sint credenda, sicque ex ipsius autoritate obligatur homo ad credendum. Necessum igitur est, quod fideles sint certi, Summum Pontificem, cujus est definire, ac regulare res fidei, habere autoritatem illas regulandi & definiendi, cum, si dubitari posset de autoritate ejusdem in particulari ac in individuo spectati, fideles haud certi redderentur, dogma definitum esse de fide.

Deinde Ecclesia acceptando Summum Pontificem, se illi unit ac subijcit, tanquam supremo Capiti visibili. At non est illud Caput visibile, nisi quæ determinatum in particulari. Oportet ergo, Ecclesiam Summi Pontificis electionem pacifice factam acceptare in hac determinata persona, sicque huic Pontifici in individuo se unire ac subijcere, tanquam supremo visibili Capiti. Atqui hoc ipsum est, determinare infalibilitatem, quod iste homo sit Caput Ecclesie: siquidem tota Ecclesia, quæ errare non potest, in exercitio se illi uniat tanquam supremo visibili Capiti: unde schismatici habentur, quotquot ipsum non recognoscunt. Perinde igitur est, quod Ecclesia universalis in actu signato dicat ac definiat: *Hic homo est verè ac legitimè Pontifex*: ac se se uniendo & subijcendo illi, tanquam Capiti, in ipso exercitio id asseveret. At ista Summi Pontificis ipso saltem exercitio quæ legitimè acceptati determinatio versatur in materia fidei, quod nempe hæc universalis Ecclesia sit unita suo visibili Capiti: quo sublato, rueret profectò totum, quod credimus de Ecclesia, quod nempe hic & nunc sit vera & Catholica. Necessarium ergo est, quod ipsa Ecclesia circa hanc materiam determinatio, in vi cuius hic homo in individuo recognoscitur *suprema Ecclesia universalis Caput visibile*, sit de fide.

Obiectio.

41. **E**X parte adversa excipi potest. Vim illius argumenti ultimare reduci ad istud punctum, quod nempe Ecclesia in rebus fidei errare haud possit, sit autem res fidei quod, quælibet fidei regula debeat habere fidei, certitudinem, quodque Ecclesia Catholica debeat esse unita supremo Capiti visibili. Hæc ipsa verò principia, oportere, ut sint fundamentum determinationis Ecclesie. Hanc igitur non tam ex se ipsa sancire illud dogma, quod hic homo in individuo sit Summus Pontifex, quam declarare illud in certo aliquo fidei fundamento iam præcontentum. At in illa argumentatione non explicari, quodnam sit istud fundamentum, & quo seu scripto, seu non scripto Dei verbo formaliter immediate sit expressum. Illam ergo argumen-

D d d d 3

mentationem haud efficacem esse ad convincendum præsens dogma fidei.

Responsio.

42. **H**anc exceptionem nullius esse roboris, ostenditur sequenti argumento. Nam Oecumenica cum infallibilitate per Christi orationem firmata, Petraque adversus quam portæ inferi prævalere haud possent, munimento roborata, Petro promissa, sub Pastoralis universalis munere caractere *actualiter* tandem concessa autoritas, eo ipso, quod ex Christi Domini verbis notatur conjuncta cum Ecclesie sanctæ perpetuitate, per ipsam fidei certitudinem dignoscitur in Petri personam minimè expirasse, sed ad legitimum pro quovis tempore successorem transire, ex Divinaque constitutione natam esse. In quo adeo Divinitus constituto fidei principio *expressè formaliter* habetur contenta ista veritas, quod Petri successor eadem prorsus potiatur Oecumenicæ autoritate. Quare ut veritas illa applicetur ad particularem quampiam Petro legitime succedentem personam, opus equidem est subsumptione particulari, per quam constet ista successio legitima: hæc tamen subsumptio personæ particularis ad Summum Pontificatum applicativa, non intrat fidei motivum, sed est fundamentum prudentialis duntaxat credibilitatis evidentiæ. Hæc proinde stante, illud fidei principium eatenus est applicabile ad hanc Petro legitime succedentem personam individuum, ut ista quæ Petri successor in ordine ad hoc, quod Oecumenicus Ecclesie Pastor, ac ex autoritate Divinitus constituta Summus Pontifex pronuntietur, jam subeat vices objecti *materialis* fidei, cui nempe Veritas Divinitus revelata sit *verè ac realiter* applicabilis. At eo ipso, quod ista ad fidei principium applicatio fiat per Ecclesiam, quæ errare non potest in rebus fidei, redditur consequens, applicationem ejusmodi esse infallibilem. Hæc verò stante, propositio illa: *Hic in individuo est Summus Pontifex*, per modum objecti *materialis* sub illo Divinitus constituto fidei principio, eatenus jam repræsentatur voluntati, piæ ad credendum affectionis virtute instructæ, ut hæc prudenter possit, imò debeat ex fidei proprio motivo imperare fidei assensum, intellectumque adeo captivare in fidei obsequium. Constat igitur, propositionem illam, quæ sub prævia Ecclesie acceptatione, hic homo in individuo dicitur Summus Pontifex, esse credendam fidei Divinæ.

Iterata objectio.

43. **R**eplicari potest ex parte adversa. Minime deesse aliqua fidei principia generalia de Christo v. g. *realiter* existente sub speciebus Evcharisticis ritè consecratis: neque tamen particulares propositiones tali generali fidei principio contentas, mediante prudentiali aliqua credibilitatis subsumptione hinc deductas, esse fidei Divinæ credendas:

veluti patet de istis speciebus Evcharisticis in particulari, sub quibus Christum *realiter* constitutum esse, nulla est credendi obligatio. Cur ergo id peculiare foret de propositione illa, quæ hic homo in individuo dicitur Summus Pontifex?

Responsio.

Neque hanc exceptionem alicujus esse valoris mox demonstratur. Nam duplex ⁴⁴ distinguenda est prudentialis ratio, per quam sub principio universaliter Divinitus constituto subsumere oportet particularem aliquam propositionem in illo præconcentum. *Alia* enim habet in se pondus alicujus evidentie saltem *prædictæ*, constringentis adeo voluntatem piæ ad credendum affectionis virtute instructam. *Alia* verò est intra limites meræ probabilitatis, nullam plerumque in voluntate inducentis obligationem, licet tamen quandoque saltem prælucentis in tantum, ut ex motivo etiam supernaturalis cujuspiam virtutis possit ex tali prudentiali, solum licet probabili, ratione exerceri actus *moraliter* bonus: sic enim sub hisce etiam in individuo exhibitis speciebus Evcharisticis (quarum tamen consecratio in particulari nobis non nisi probabiliter constare potest) rectè adoratur Christus Dominus. At verò stante pacificè hujus in individuo Summi Pontificis electione, per universalis Ecclesie in materia fidei errare haud potentis uniformem acceptationem, non potest credibilitatis ratio non stare cum evidentiâ *prædictâ*, constringente adeo, & obligante fideles quosque, ad illam de istius particularis hominis summo Pontificatu enuntiativam, sub præinsinuatō Divinitus constituto principio ad fidei motivum applicandam propositionem. Secus res se haberet pro aliquo calu, quo contingeret, Summi cujuspiam Pontificis electionem ab Ecclesia universali non esse uniformiter acceptatam: tunc enim potest equidem fieri, ut varia illucescant, probabilitatis tamen spiritum haud supergredientia, legitima super hæc individua personam ad Summum Pontificatum electionis fundamenta. In quo adeo stante nequit esse obligatio constringens ad credendum, sciscitari tamen licet; *An sub tali prudentiali ratione possit locus esse fidei supernaturalis assensui?*

Cujus quæstionis resolutio pendet ex duplici *moralis* principio alibi jam discussio. ⁴⁵ Alterum est, quod stante probabili circa materiam *moraalem* ratione, ex instinctu Divino superstrui possit judicium prudentialiter supernaturale, per quod virtutis cujuspiam infusæ motivum *formale* applicari possit tali *moralis* materię. In vi cujus adeo applicationis per Spiritus sancti directionem factæ, fiat *moralis* *prædictæ* certitudo honestatis etiam supernaturalis hęc & nunc sub tali objecto representata *directiva*. Alterum *moralis* principium est, licet tale *prædictum* supernaturale judicium materię probabili superstructum, sufficiat ad virtutis *moralis* voluntati inexistens.

Responsio.

sentis actum dirigendum, honestatemque supernaturalem sub *moralis* bonitatis puritate amplectendam: nihilominus speciale hoc esse in fidei actu, ut Spiritus sanctus non cooperetur ad efficaciam in fidei obsequium captivans imperium, si materia secundum probabile iudicium subtrata Divinae revelationi, huic non re ipsa subjaceat: quippe cum Primæ Veritatis, revelationisque Deo purè immanentis ratio debeat intelligibiliter formatrix esse veritatis Divinitus revelatæ, ut sit ad fidei assensum applicabilis, nec adeo locus esse possit fidei Theologicæ *formali* ex Prima Veritate revelante subsistenti motivo, ubi non re ipsa subsistit veritas objecti *materialis* Divinitus revelati.

46. Quo adeo duplici *moralis* principio præsupposito, facile est, concludere, quid in præsentis quæstionis statu asserendum sit. Ubi namque non est certitudo per Ecclesiæ unanimem acceptationem consistens de cuiuspiam individua personæ Summo Pontificatu, tunc quantumvis gravia subsint vel auctoritatis doctorum hominum, vel rationum humanarum momenta, nequit illa universalis revelatio, per quam Petri legitimus Successor ex fide Divina noscitur Summi in Ecclesiæ Pontificatus auctoritatem à Christo constitutam obtinere, hæc, inquam, Divinitus revelata propositio nequit pro tali statu per Spiritus sancti instinctum, mediante fidei actu applicari ad hanc individua personam, nisi in ipsa rei veritate subsistat successione legitimitas. In quo tamen casu iudicium illud probabile duo præitare potest, quorum unum est, ut, qui sub tali probabilitate operatur, postquam acquisitione captivi suo proportionatâ factâ, veritatem certò comperire non potest, saltem non peccet: alterum est, ut ipsummet etiam Vicariatus Christi characterem cum reflexione adeo in ipsummet Christum reducâ, Religionis etiam supernaturalis actu colere possit: sicque adeo virtutis *moralis* Religionis, non autem fidei infusæ actum supernaturalem exercere possit sub illo probabili iudicio, dum Summi Pontificatus in hac individua personâ veritas re ipsa non subsistit.

Replicata obiectio.

47. Ex parte namque adversa instari potest. In hac propositione, quod Innocentius XI. sit legitimus Papa, supponi non tantum electionem ipsius esse legitimè factam, sed habere etiam capacitatem requisitam ad talem dignitatem. At tam istam pendere ex multis circumstantiis, quæ facti sunt, quam illam dependere ex eo, quod sit baptizatus, aliisque affectus conditionibus de se merè contingentibus. Quomodo igitur de huius Papæ in individuo Oecumenica auctoritate, dependente ex eiusmodi merè contingentibus circumstantiis, certum fidei iudicium haberi potest?

48. Verum equidem est, ut sit de fide, hunc in particulari esse Papam, supponi legitimam electionem. Quæ admodum tamen fides non est *formaliter* discursiva, sic electio huiusmodi respectu illius propositionis, quatenus est de fide, minimè habet se per modum principij illativi. Sed præsupponi debet in ordine ad prudentiale credibilitatis iudicium, sub quo particularis ea propositio applicanda venit ad revelationem universalem, quæ Divinitus constitutum noscitur, ut legitimus Petri successor pro perpetuis Ecclesiæ temporibus sit huius Pastor Oecumenicus cum indefinitâ ligandi ac solvendi auctoritate, Petræ etiam firmitatem portis inferi superiorum obtinente. Neque verò ipsissima illa electio ex se præcisè fundat illud credibilitatis iudicium, quæ *simpliciter* constringens ad fidei assensum ei particulari de huius individua personæ Papatu, enuntiationi præstandum, sed obligationis huius efficacia perfecta stat ex Ecclesiæ acceptance per Spiritus sancti efformationem in mente fidelium fundante infalibilem iudicij credibilitatis certitudinem *practicam*. Unde liquidum jam evadit, neque ipsum fidei assensum de huius individua personæ Papatu præiitum, neque prævium credibilitatis iudicium in substantia supernaturale, *formaliter* pendere ex conditionibus merè contingentibus: quanquam huiusmodi conditionum genus tum de modo electionis, tum de capacitate electi, taliter præsupponi debeat, ut respectu tamen prædicti credibilitatis iudicij supernaturalis, se habeat solum *Materialiter* ac *Dispositivè*.

Objectionis ulterior instantia.

49. Hæc namque propositio: *Iste homo in particulari est summus Pontifex*, in sua veritate essentialiter pendet ab illa præmissa: quod *iste homo sit ritè electus*, sive quod ipsi per electionem legitimam sit applicatus summus Ecclesiæ sanctæ Divinitus constitutus Papatus. At quod *hic homo sit ritè electus ad Papatum*, non est notum per fidem Divinam, seu per revelationem Dei, definitionemque Ecclesiæ aut Traditionem, sed solum per *moralement* quandam certitudinem, eligentium declarationi innixam. An non igitur dicere fas sit, eam propositionem non nisi *mediatè* de fide esse, quatenus scilicet ex una de fide, alterà verò propositione *moraliter* duntaxat certà inferatur?

Responsio.

50. Verum certitudo *moralis*, quæ constat de legitimâ huius personæ in Papam electione, dupliciter se habere potest ad propositionem huius in particulari Papatus enuntiativam: *primò* per modum principij illativi. Ut sic autem assensus tali enuntiationi præiitum, haud est fidei, sed ad summum Theologicum. *Secundò* igitur certitudo illa se habere potest ad

ad eam propositionem per modum fundamenti solum *Materialiter* ac *Dispositivè* concurrentis ad credibilitatis de tali propositione iudicium prudentiale, Spiritus sancti efformatione traductum ad statum supernaturalitatis, eo modo, quo *superius* explicatum fuit. Ut sic proinde ne quidem *moralis* illa certitudo, etiam quæ per Ecclesie acceptationem sublimata, & per Spiritus sancti efformationem ad statum supernaturalitatis traducta, vel *partialiter* ac *inadequatè* intrat motivum fidei assensus, super hoc particulari Papatu præstandi specificativum, sed ad illum se habet solummodo per modum principij, præ ad credendum affectionis *directivi*.

Reiterata objectionis instantia.

51. **I**nstari namque potest ex parte adversa. Iudicium credibilitatis super hujus individuae personæ Papatu, fide Divinâ credendo, fundari in sanctæ Ecclesie unanimi acceptatione. At de istius acceptationis unanimi Ecclesie consensu vix haberi posse infallibilitatem. Unde namque hæc unanimitas constare potest, nisi vel ex fidelium erga talem Pontificem Religiosa submissione, vel ex Electorum Cardinalium in hanc personam convenientium consensione pacificâ, quam per hominum ad nos traductam relationem vix majori, quàm *moralis* certitudine ad nos deferri posse. Quare non patere, quomodo ad fidei infallibilitatem *moralis* certitudine longè sublimiorem, pertingere possit propositio, hujus individuae personæ Pontificatum pronuntians: maxime cum aliquando contigerit, sceminam eligi Papam. Et quis negarit, simoniacè, atque adeo nulliter Papam electum, posse in tantum acceptari, ut, quia simonia est prorsus occulta, nullus sit, qui reclamet, in quo adeo casu cum acceptatione etiam uniformi, in personâ taliter electâ stabit nullitas Summi Pontificatus.

Responsio.

52. **V**erùm in promptu est sequens responsio. Etenim quæ ex humanis probabilibus argumentis circa maximam Ecclesie in hac individua personâ ad Pontificatum assumptâ consensionem, resultat *moralis* certitudo; se habet solum *materialiter* ad prudentiale iudicium fidei assensus *directivum*. Eiusmodi proinde humanis argumentis se habentibus solum *Dispositivè* & *Organicè*, Spiritus sanctus per interioriorem mentis formationem superstruit certitudinem prudentiæ insusæ comensuratum, ex infallibilitate Ecclesie, hanc individuum personam in Summum Pontificem unanimiter acceptantis, efformatam. Ex quâ etiam Ecclesie infallibilitate oportet, ipsam ita circumvallari Spiritus sancti assistentiâ, ut minimè permittat Ecclesie, unanimi consensione acceptari in Papam, cujus electio ex quocunque defectu substantiali non esset legitima. Unde stante tali acceptatione Ecclesie, sub primâ etiam prudentiali supernaturalis iudicij affectione, jam subest præ-

dicta, in substantiâ tamen supernaturalis, certitudo de electionis legitimitate, deque universis adeo substantialibus ad Occumenicum Papatum requisitis conditionibus. Ubi verò ad illud prudentiale supernaturale credibilitatis iudicium consequitur fidei assensus, ex ipsâ Primâ Veritate, Petri successorem legitimum, Christi Vicaria Occumenicæ Ecclesie sanctæ Pastoris pro perpetuis temporibus auctoritate Divinitus dotatum, pronuntians specificatus, tunc iste fidei actus sub ipsissimâ isthac universalis revelatione Divinâ, seu *formali* suo motivo per modum objecti *materialis* complectitur individuas quoque tam personæ ab Ecclesia sic acceptatæ, quàm Electionis legitimitatem, atque adeo ad istam Occumenicæ prærogativæ capacitatem requisitas, uti & alias quasque substantiales conditiones. Unde ipsa etiam fidei certitudo tunc transfunditur in cunctas de naturâ suâ quidem contingentes, dicto tamen fidei actui per modum objecti *materialis* substratas, conditiones individuantes.

Vltimata objectio.

VRgeri adhuc potest ex parte adversa. Difficile adhuc esse, determinare, pro quo tempore ista Ecclesie acceptatio incipiat esse sufficiens, ut propositionem, *hic in individuo est Summus Pontifex*, constituat in statu, in quo sit de *facto*.

Responsio.

Verùm stante concordia Cardinalium electione, jam subest *moralis* certitudo *Dispositivè* & *materialiter* apta, super quam Spiritus sancti efformatio in mente fidelium struat prudentialis credibilitatis iudicij certitudinem supernaturalem. Ubi verò istius electionis ad Ecclesiam propagatio in eo jam est statu, ut ipsi non contradicatur, crescit jam *moralis*, illa certitudo: perficitur autem, atque in statum ad fidei assensum sub præinsinuatæ universalis revelationis Divinæ ad hanc personam applicatione cunctos Christi fideles constringentem reducit, ubi *positiva* Ecclesie, ejusque Prælatorum acceptatio unanimis succedit.

PROBATIO II.

Quâ ostenditur, quàm sit generalis in Ecclesia consensus de irrefragabili iudicio Romani Pontificis in fidei questionibus.

Hanc probationem pertexere, operæ pretium est visum ex ipsismet verbis Autoris *tract. de libert. Eccles. Gallic. cit. lib. 7. cap. 13.* hunc in modum dissentis. Communis adeo est hæc doctrina de infallibili Romani Pontificis iudicio in questionibus fidei, ut hanc ipsam conditionem habere videatur, quâ cum *illustissimæ* Prælatos Gallicani iudicium

diciam illud irreformabile esse profertur; ut scilicet Ecclesie universa consensus accesserit. Etenim tot, tantique Doctores ex omni natione, ex omni facultate, ex omni ordine eam defenderunt, ut nesciam quid, ad eam toti Ecclesie adscribendam, desideretur.

96. Eorum Catalogum texerunt multi, praesertim Theophilus Rainaudus in opusculo inscripto *avtós epha*, ubi, parvo scilicet 2. hanc esse totius Societatis Iesu sententiam affirmat, enumeratis quàm plurimis ejus Doctoribus, quorum multi tempora controversiarum occasione libri Cornelij Ianlenij motarum antecesserunt, ne putes, eam à Societate ad faciliorem Ianlenij oppugnationem advocatam, sed veritatis & religionis studio jam olim delectam. Eandem cum D. Thoma tuetur Ordo Dominicorum, & alij quasi certatim: quamvis privatus aliquis Principibus adductis à Majorum ac Fratrum semitâ interdum recedat.

97. Jam supra monuimus, D. Petrum de Marca testari, eam omnibus Universitatibus esse communem, contrariam autem, quam antiquis tantum Parisiensibus (puta Gersonio & ejus coactaneis, aut supparibus) tribuit, solum ab Ecclesia tolerari. Emisus fuit in lucem anno 1682 liber cum hoc titulo: *Doctrina, quam de Primatu, auctoritate, & infallibilitate Romani Pontificis tradiderunt Lovanienses sanctae Theologiae Professores tam veteres, quam recentiores, in quo quàm plurimum enumerantur.* Sperandum est idem à ceteris Academicis praestandum. Porro Lovaniensis ita iudicium Papae reformabile esse non censuit, ut tanquâ fidei regulam proposuisset anno 1544, nam inter articulos circa fidem orthodoxam editos, iste vigesimus quintus est: *Certâ fide tenenda sunt non solum, quae Scripturae expresse sunt prodita, sed etiam quae per traditionem Ecclesiae Catholicae credenda accipiuntur, & quae definita sunt super fidei & morum negotiis per Cathedralium Petri, vel per Concilia generalia legitime congregata.*

98. Doctoribus jam adductis paucos adjungemus, qui vel Galli, vel à Launoi citati, vel pietate ac Doctrinâ conspicui extiterunt. Scribebat Alexandro III. Petros Bleicensis episcopus. 68. Sicut eminentiam Apostolicae Sedis Magistrum omnium Ecclesiarum profitemur: sic ab ipsa consilia in ambiguis, in angustijs solatia, responsa in dubijs expectamus. Si erraret Magistra omnium Ecclesiarum, erraret omnes Ecclesiae, atque adeo universa Ecclesia, quae non nisi ex illis constat, ut saepe notavimus. Similiter Hugo, seu Ugo de S. Caro à Launoi citatus sic interpretatur haec verba *ioannis ult.* Dicit Simoni Petro Iesus, Nota, quod specialiter loquitur Petro soli, alios praeteriens. Cur hoc? Respondemus. Eximus Apostolorum erat Petrus, & os Apostolorum, & vertex Collegij. Ideo & Paulus ascendit videre Petrum praeter alios. Galat. 2. Ita ergo Petrus erat vertex Collegij, ut praetermissis alijs, eum solum, tanquâ Collegium integrum representantem, Christus alloqueretur: ita erat aliorum os, ut pro omnibus

respondere posset, alijs etiam non consul-tis.

Augustinus Triumphus sanctorum Thomae ac Bonaventurae Parisijs discipulus, deinde in ejus urbis Academiae Doctor, ac demumque Professor, de praesertim Ecclesiastica quaestione. art. 2. sic scribit: *Papam posse aliquid utiliter supra illa, quae sunt fides, & quaedam potest intelligi, vel quantum ad habitudinem interpretationem, vel quantum ad occasionem, & applicationem explicatorem.* Porroque multa potest Papa aliquid addere super illa, quae sunt fides, quia si aliqua sunt data, & obsequia in fide, ad eam pertinent interpretari, & determinare. Post cuius determinationem hereticum esset, contra eam pertinenter asserere.

Nicolaus Liramus ad hoc verbum, *Confirma. Luca. ult. addit: Hoc dicit ei (Petro) quia Ecclesia erat sibi committenda, ut habuerit Iohannis ult. illa verba dicitur ei à Christo. Pauper agnus meus.* Ex hoc etiam patet, fidem non interficere usque ad finem mundi in Ecclesia Romana, quae à Petro post Christum fundata est.

Dionysius Carthusianus, cujus etiam auctoritate utitur Launois, in haec verba: *Ego autem rogam pro te, item, inquit, quoniam Petro specialiter fuit Ecclesia committenda. Vnde quod dicitur, ut non deficiat fides tua, exponitur, ut non deficiat fides Ecclesiae totae committenda.* Halterus videtur Ecclesiae tantum universae indeficientem fidem adstruere, sed ecce unde in reliquis Ecclesiis haec fidei firmitas derivetur; Siquae ex verbis his sumitur argumentum, quod fides Romana Ecclesiae, quam in ea Petrus plantavit, sit usque in finem saeculi duratura.

Quoniam Launois Dominicum Bannes tanquam sibi faventem adducere placuit, referamus ejus haec de re doctrinam, ex qua concta, quae haecenus dicta sunt, confirmantur. Bannes igitur in 2. 2. S. Thomae q. 2. art. 10. has ponit conclusiones. Conclusio prima. *In jussu fidei jussu non est distinguenda Sedes ab Apostolice Praeside, vel Summo Pontifice, neque Romana Sedes à Pontifice Romano.* Vide jam quem modo faveret Launois illum citanti, ut probet Christi orationem pro Petro factam, ne fidem unquam amitteret, quantumvis tentaretur à diabolo, sed in ea de gratia Dei tum demum perseveraret, quasi ultra processurus non esset orationis effectus. Haec est quarta conclusio: *In jussu fidei jussu non potest Summus Pontifex errare.* Haec conclusionem asserit D. Thomas; & citatis multis alijs Autoribus subjungit: *Quoniam existens, hanc conclusionem tanquam Apostolicam traditionem esse tenendam.* Et quidem, ut talis haberetur ab omnibus fidelibus, nisi à tempore Concilij Constantiensis in agro Divioni nuntius homo, id est diebus, Divoniam supereminisset. Etenim usque ad illa tempora sibi Graeci errabant in hac parte. Atque ita D. Thomas in Opusculo citato hunc errorem tanquam Graecorum singularium narrat. Ex prioribus dabo, si quaesio haec ad Concilium deferretur, non dabo, quoniam praedicta conclusio definitur tanquam vera fides.

Non magis faveret Launois Maldonatus, cujus etiam testimonio usus est. Maldonatus

Eccc

lus

tus enim super verba multoties repetita; Ego autem rogavi pro te, &c. sic scribit: Quodque dicit Petro, ejus quoque Successoribus, totique Ecclesie dictum putandum est; tamque certi debemus esse Successorum Petri, totiusque Ecclesie fidem non defuturam, quam certi sumus ejus, cum tentatus est, fidem non descisse. Obscuritatem fortassis pareret totius Ecclesie cum Petro in illis verbis conjunctio: Sed eam tollunt, quæ sequuntur: Itaque rectè ex hoc loco antiqui, gravesque Authores collegerunt, Ecclesie Romanæ, & Successorum in ea Petri fidem fore perpetuam. Omnis enim Ecclesie fides asserbatur in Petro, qui Ecclesie Caput futurus erat. Et super hæc verba: Et tu aliquando, &c. Hinc demùm manifestum est, nec de illo solùm tempore, quo negavit Petrus, nec de illo solùm Petro, sed de omnibus ejus Successoribus loqui Christum: Nec enim tempore passionis ceteros Apostolos Petrus confirmavit, sed confirmandi alios necessitas perpetua futura erat. Itaque in persona Petri omnes Petri Successores jubet fratres in fide servare. Quomodo firmare possunt, si errare ipsi possunt? Propterea enim Christus pro fide oravit Petri, ne deficeret, ut alios confirmare posset, intelligens, alios confirmare non posse, si ejus fides defecisset. Id etiam significat illud, aliquando, id est, si quando opus erit, si quis in fide aliquando mutabit.

64. Si extra Galliam Authores quæreremus Gallis opponendos, qui tempore Concilij Constantiensis doctrinam invexerunt auctoritati Romani Pontificis adversam, non defuturi essent, qui nec doctrinam inferiores, & vitæ sanctitate Ecclesie judicio essent superiores. S. Thomas Archiepiscopus Cantuariensis, celeberrimus libertatum Ecclesie defensor & Martyr, epist. 97. edit. P. Christiani Lupi, quæ est ad omnes Episcopos Angliæ. Quis Romanam Ecclesiam, inquit, Caput omnium Ecclesiarum, & fontem Catholice doctrinæ ambigit esse? Quis claves regni caelorum Petro traditas esse ignorat? Nonne in fide & doctrina Petri totius Ecclesie structura consurgit, donec occurramus omnes Christo in virum perfectum, in unitatem fidei, & agnitionem filij Dei? Quicumque sit, qui rigat aut plantat, Deus nulli dat incrementum, nisi illi, qui plantavit in fide Petri, & doctrinæ ipsius acquiescit, &c. Et epist. 122. quæ est ad Gilbertum Londoniensem Episcopum; Solus infidelis, aut qui eum errore superat, hæreticus aut schismaticus, Apostolicis obtrahat obedire mandatis Vide epist. 69.

65. Circa ipsamet tempora Concilij Constantiensis floruerunt, in Italia præsertim, sanctissimi doctissimi que viri, qui Romani Pontificis auctoritatem strenuè propugnaverunt, quos inter sanctus Antoninus Archiepiscopus Florentinus in Summa Theologica par. 4. tit. 3. cap. 3. §. 5. irreformabile declarat judicium Papæ his verbis: Licet Papa in particulari errare possit, ut in judicialibus, in quibus proceditur per informationem, aliàs in his, quæ pertinent ad fidem, errare non potest, scilicet ut Papa in determinando, etiamsi ut particularis & privata persona. Vnde magis standum est sententiæ Papæ de pertinentibus ad fidem, quam in judicio profertur,

quàm opinioni quorumcumque Sapientium. Papam autem Concilio superiorem esse, pluribus probat in 3. parte.

Beatus Joannes de Capistrano de Papæ & Concilij, sive Ecclesie auctoritate 3. parte. 2. Principalis, eandem superioritatem, quæ infallibilitatem judicij circa fidem necessariò supponit, adstruit varijs rationibus, quarum una hæc est; Succedit, inquit, namque Papæ loco Petri in eadem perfectione potestatis, & Vicariatus dignitate, quæ & ipse B. Petrus à Christo fuit in universali Ecclesia sublimatus.

S. IV.

Nostratis sententiæ ex Universalis Ecclesie praxi desumpta argumenta referuntur, ac expenduntur, unà cum conclusione super ipsam reflexiva.

Hæc praxis ostendi potest tum argumentis in actu quasi signato eam ostendentibus per SS. Patrum, imò & Summorum Pontificum, nec non Conciliorum (de quorum hanc in rem sensu disseruimus præcedente disquisitione) sententiis: tum in actu quasi exercito eandem demonstrantibus argumentis inferriis adducendis.

ARGUMENTVM I.

Autor Regalis Sacerdotij cit. lib. 3. §. 5. Patrum unanimum pro Pontificis infallibilitate consensum in actu quasi signato probat ex testimonijs tum SS. Irenæi, Cyrilli, Ambrosij, Augustini, & Innocentij: tum SS. Hieronymi, Cyrilli, Theodoret, Ioannis Patriarchæ, Tertulliani, Flaviani Patriarchæ, Patrum que Tarraconensium: tum SS. Fulgentij, Agapiti, Gregorij Magni, Sophronij Patriarchæ, Theodori Studite, Ignatii Patriarchæ, Patrum Concilij Milevitani, Episcoporum Dardaniæ, & Lucij PP. tum SS. Leonis IX. Gelasij, Cyrilli, Anselmi Cantuariensis, Ruperti Tuitiensis, Bernardini, Bernardi, Thomæ Aquinatis, & Stanisli, Hosij: tum omnium ferè totius orbis Christiani Doctorum etiam Gallie, adducendo quorundam Parisiensium quoque Doctorum hæc de re sententiis. Quæ universa scrutari potest lector, cui unice duxi hæc repræsentandam anacephalæosin à præcæto Authore sub hisce verbis deductam.

Hactenus quidem, ait, Patrum Doctorumque omnis ætatis testimonia, quæ legi, audiri que à nullo possunt, qui non continuo persuasum habeat, omnes illos in rebus fidei, supremum judicium, certamque sententiam Romano Pontifici tribuisse. Volunt licet aliquæ de rebus fidei exortâ, Romam ad judicium iri: volunt sententiam illic datam oraculum esse, cui nisi obtemperes, hæresin oleas, aut ab Ecclesia defectionem: volunt, quod Papa definerit, finitum esse, nec amplius in dubium vocari posse. Hieronymus tres Hypostases in Trinitate agnosceret, si Da-